

Donath-Burson-Marsteller
The Fleet Sheet's Final Word

Povolební očekávání vlivných

Závěrečná zpráva o průzkumu

Praha, květen 2010

Obsah

O průzkumu.....	3
Hlavní zjištění.....	4
Která z uvedených stran svým programem nejlépe reaguje na současné potřeby české ekonomiky?.....	5
Když se zamyslíte nad tím, koho chtějí jednotlivé strany oslovit, kterou předvolební kampaň považujete za nejúčinnější?	6
Které z uvedených oblastí by měly být prioritou příští vlády?	7
Jak bude dle Vašeho názoru po volbách sestavena vláda?	8
Kterou stranu dle Vašeho názoru budou nejčastěji volit podnikatelé a manažeři středních a velkých firem?.....	9
Kdo by byl podle Vás nejvhodnější kandidát na post předsedy vlády ČR?.....	10
Výsledek voleb výrazně ovlivní budoucí vývoj české ekonomiky.....	11
Domníváte se, že ČR v horizontu příštích čtyř let hrozí obdobná fiskální krize jako nyní v Řecku?	12
Očekáváte, že se v příštích letech celková daňová zátěž v ČR:	13
Očekáváte, že se v příštích letech daňová zátěž podniků v ČR:.....	14
O respondentech.....	15
O autorech.....	16

O průzkumu

Podnětem k realizaci bleskového předvolebního průzkumu byla snaha zmapovat názory čtenářů prestižního internetového bulletinu Final Word na očekávaný vývoj po květnových volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve srovnání s některými výsledky dosud publikovaných výzkumů renomovaných agentur operujících na českém trhu. Final Word vydává v angličtině společnost Fleet Sheet (E.S. Best s.r.o.).

Průzkum se od jiných liší zejména specifickým profesním složením respondentů. Ti (78,0 %), včetně nezávislých konzultantů a podnikatelů, disponují středními a vyššími rozhodovacími pravomocemi s velkým přesahem při utváření názorů ve svém bezprostředním okolí. Ve státní správě pracuje 11,4 %, ve finančním sektoru 16,9 %, v korporátním 33,1 % a v jiných oblastech 38,6 % dotazovaných. Z hlediska věkového rozložení respondentů bylo 74,7 % starších 35 let.

U každé z otázek jsme porovnali postoje všech respondentů s postoji vybraných podskupin. Ty jsme rozdělili na „Mladší“ a „Zkušené“ (pod 35 let, resp. 35 a starší). U některých otázek jsme pak připravili pohled na názory skupiny definované postojem k některé z dalších otázek.

Tematicky byl průzkum zaměřen zejména na možné ekonomické dopady výsledků voleb včetně předpokládaného složení povolební vládní koalice a výběru osoby nejhodnějšího premiéra. Dotazování proběhlo v období od 4. do 7. května 2010 prostřednictvím elektronického dotazovacího systému agentury Donath-Burson-Marsteller. E-mailovou výzvu k účasti v průzkumu obdrželo 6512 registrovaných čtenářů bulletinu Final Word. Zúčastnilo se jej celkem 1295 respondentů, tedy 19,9 % oslovených.

Výsledky prezentujeme formou grafů znázorňujících četnost vyjádřených postojů k nabídnutým tvrzením. Grafy doplňujeme krátkým popisem hlavních zjištění, případně souvislostmi, které považujeme za zajímavé. Upozorňujeme, že tyto souvislosti nemusí být s ohledem na specifické profesní složení respondentů vždy statisticky významné. Detailní informace o průzkumu najdete na konci této zprávy.

Hlavní zjištění

Podle názoru 58,5 % respondentů reaguje na současné potřeby české ekonomiky nejlépe volební program TOP 09. Program ODS hodnotí respondenti z tohoto pohledu pozitivně s více než polovičním odstupem od TOP 09 (21,2 %). V hodnocení programů dalších stran dopadla nejlépe Strana zelených (4,8 %). Téměř stejně zaujaly respondenty programy Věcí veřejných (3,5 %) a ČSSD (3,5 %). Žádná z ostatních stran již dvouprocentní hranici nepřekročila.

Z hlediska účinnosti volební kampaně na cílovou skupinu, pro kterou je kampaň určena, hodnotí respondenti jako nejúčinnější kampaň ČSSD (52,1 %), dále TOP 09 (21,5 %), Věcí veřejných (11,7 %), ODS (6,6 %) a Strany zelených (2,2 %). Žádná z ostatních stran již dvouprocentní hranici nepřekonalala.

V otázce zaměřené na výběr oblastí, jimž by se prioritně měla nová vláda věnovat, se pro oblast korupce vyslovilo 65,7 % respondentů, pro oblast veřejných financí 64,6 %, pro problematiku důchodů se vyslovilo 26,9 %, pro školství 10,4 %, nezaměstnanost 9,9 % a zdravotnictví 7,7 %. Zajímavý je nízký stupeň priority přikládané respondenty ochraně národních zájmů ČR v EU (4,4 %), přijetí eura (4,0 %) a životnímu prostředí (3,0 %).

Pokud jde o odhadované volební preference manažerů středních a velkých firem a podnikatelů, tak se velká většina respondentů vyslovila pro ODS (61,5 %). Podle názoru jiných (35,3 %) by tato skupina dala svůj hlas TOP 09. Z ostatních stran by podle respondentů získala ČSSD mezi manažery a podnikateli 1,0 %, zatímco další strany z nabídky by získaly podporu v rozsahu od 0,1 % (KSČM) až po necelé 1,0 % (VV).

Nejvhodnějším kandidátem na post předsedy vlády by podle názoru respondentů byl Petr Nečas (31,3 %), dále „někdo jako Jan Fischer“ (23,3 %) a Karel Schwarzenberg (21,0 %).

Výrazné ovlivnění ekonomiky očekává po volbách celkem 83,5 % respondentů. Jen 15,5 % z nich je opačného názoru. Počet těch, kteří nevědí, je zanedbatelný (1,0 %).

Na otázku, zda ČR očekává v průběhu příštích čtyř let obdobná fiskální krize, v jaké je nyní Řecko, měli respondenti převážně optimistický názor, když kumulativně (55,5 %) tuto možnost vyloučili. Pesimisté mezi respondenty (40,0 %) naopak takovou krizi předpokládají. Jen 4,5 % respondentů svůj názor nevyjádřilo.

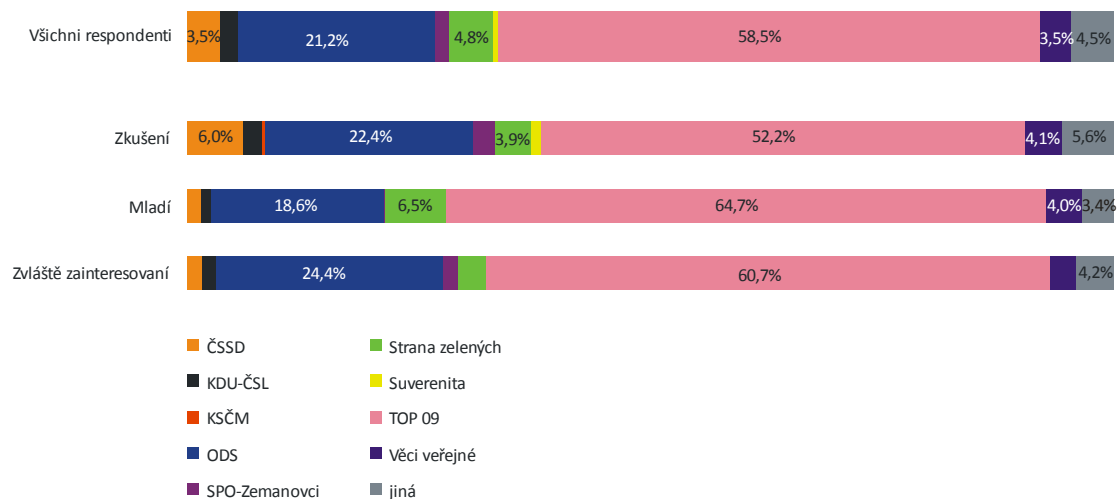
Zvýšení celkové daňové zátěže v ČR v příštích letech očekává 94,1 % respondentů. Jen 1,9 % z nich tento názor nesdílí, zatímco 4,0 % se nevyjádřilo.

Zvýšení daňové zátěže podniků v příštích letech předpokládá většina respondentů (87,9 %). Opačného názoru je jen 5,3 % odpovídajících. Mezi respondenty bylo 6,7 % těch, kteří se nevyjádřili.

Kumulativně lze z výsledků průzkumu dovodit výrazně pravicovou orientaci čtenářské obce bulletinu Final Word a realistické hodnocení nadcházející ekonomické situace. Z tohoto pohledu nepřekvapuje odhad respondentů, že levicové strany obdrží od podnikatelů a manažerů středních a velkých firem ve volbách minimální počet hlasů. Z postojů respondentů překvapivě vyplývá, že až na TOP 09 je menší strany nijak významně nezaujaly, a to ani pokud jde o Stranu zelených.

Otázka 1:

Která z uvedených stran svým programem nejlépe reaguje na současné potřeby české ekonomiky?

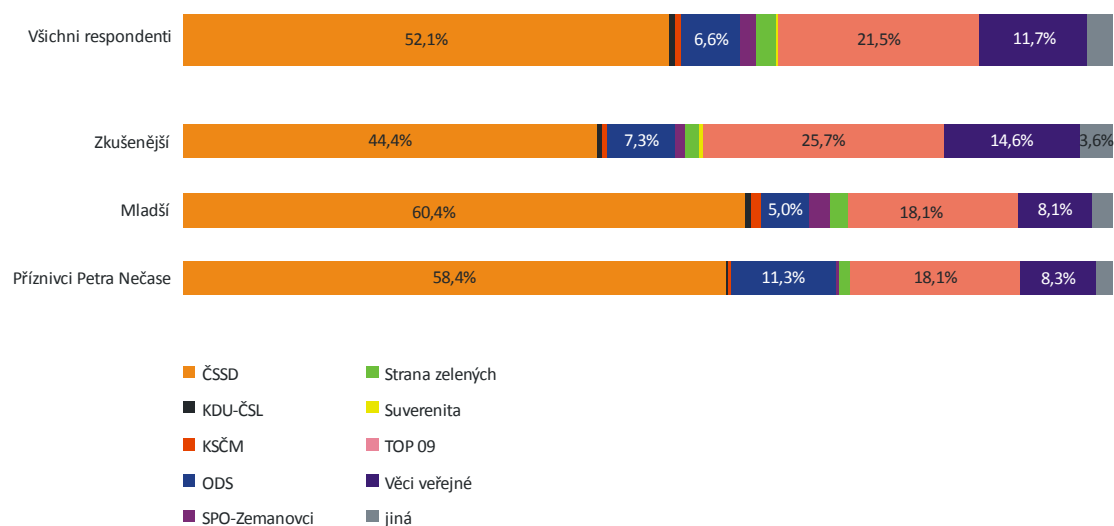
Jednoznačným vítězem v soutěži ekonomických volebních programů je TOP 09, která dokonce získala více hlasů než všechny ostatní strany dohromady. Respondenti evidentně ocenili, že kapitola Hospodářská politika je první a zároveň nejobsáhlejší částí klíčového dokumentu TOP 09 Programové vyhlášení vlády 2010–2014. Tato strana se také profiluje závazkem nevstoupit do vlády, která nebude likvidovat deficit veřejných rozpočtů a nebude razantně snižovat výdaje státu.

Za pozornost stojí pohled na názory těch, kdo se domnívají, že nadcházející volby „výrazně ovlivní budoucí vývoj české ekonomiky“. Tuto skupinu 432 respondentů, kteří odpověděli „Určitě ano“ na otázku č. 7, jsme pracovně nazvali „Zvláště zainteresovaní“ (myšleno na ekonomických plánech stran). Ukázalo se, že podskupina „Zvláště zainteresovaných“ se od všech respondentů liší jen malým posunem ve prospěch ODS a v neprospěch ČSSD.

Co se rozdělení respondentů podle věku týče, u těch mladších boduje ekonomický program TOP 09 ještě výrazněji, a to na úkor obou největších stran.

Otázka 2:

Když se zamyslíte nad tím, koho chtějí jednotlivé strany oslovit, kterou předvolební kampaň považujete za nejúčinnější?

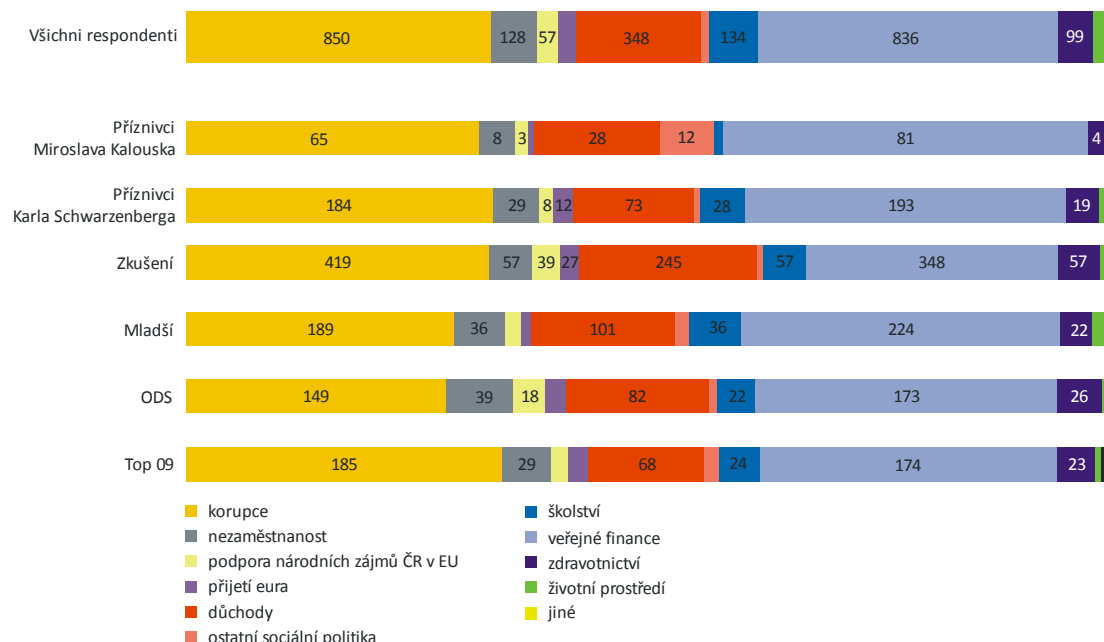

Nadpoloviční většina respondentů považuje za nejúčinnější kampaň ČSSD. To je zajímavé porovnat s postoji respondentů k dalším otázkám. Ekonomický program této strany totiž zdaleka neřadí mezi nejlepší (otázka č. 1), Jiřího Paroubka zdaleka nevidí jako nejvhodnějšího kandidáta na post předsedy vlády (otázka č. 6) – a přesto je podle nich vláda pod vedením ČSSD druhým nejpravděpodobnějším volebním výsledkem.

Pozoruhodné je, že příznivci Petra Nečase (otázka č. 6) hledí na kampaň ČSSD ještě obdivněji než ostatní respondenti.

Otázka 3:

Které z uvedených oblastí by měly být prioritou příští vlády?

Respondenti měli příští vládě doporučit právě dvě priority. Jednoznačně největšími prioritami by měly být korupce a veřejné finance*). Obě dostaly zhruba 850 hlasů, přičemž 498 respondentů označilo obě dvě oblasti.

Zajímavé je porovnání postojů čtenářů bulletinu Final Word s postoji veřejnosti, jak je zmapoval průzkum Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM) v lednu a únoru letošního roku. Nezaměstnanost, která je podle CVVM nejpalčivějším problémem ČR, dostala v průzkumu DBM/FW pouze 128 hlasů. To je šestina hlasů, které zazněly ve prospěch veřejných financí, které v pořadí palčivosti problémů ČR skončily na druhém místě. Postoje manažerů ke korupci naopak rezonují s postoji zjištěnými ve zmíněném průzkumu CVVM, podle něhož se například více než 40 % dotázaných domnívá, že do braní úplatku a korupce je zapojena většina(!) veřejných činitelů.

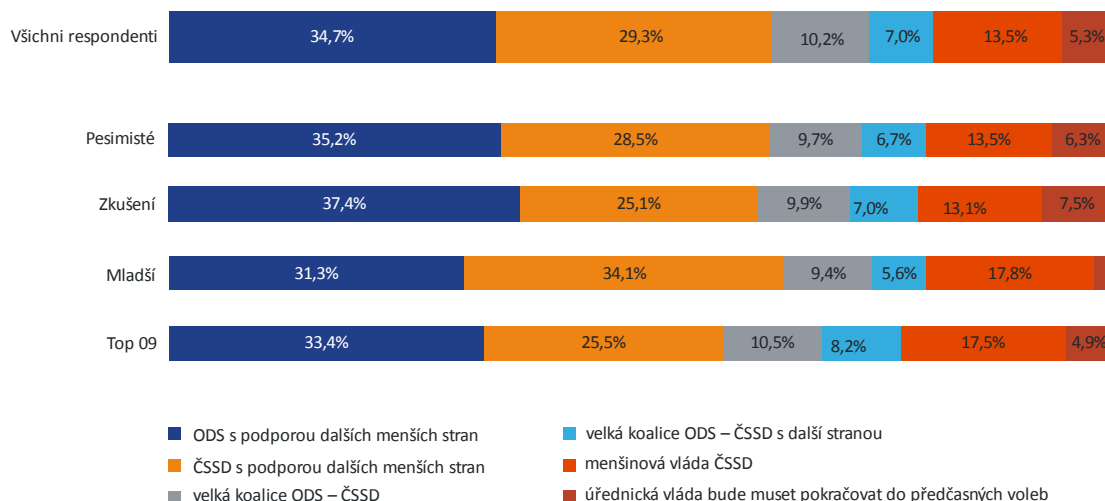
Porovnání názorů respondentů na priority podle toho, která strana má podle nich nejlepší ekonomický program (otázka č. 1), ukazuje, že příznivci ekonomického programu TOP 09 a ODS doporučují příští vládě velmi podobné priority. Liší se hlavně větším důrazem na korupci u TOP 09, a naopak větším důrazem na důchody, nezaměstnanost a podporu národních zájmů ČR v EU v případě ODS. Ekonomické programy ostatních stran získaly tak malou podporu, že příslušní respondenti netvoří dostatečně významnou skupinu pro podrobnější analýzu.

Z porovnání názorů mladších manažerů s těmi zkušenějšími vyplývá, že zkušenější více preferují řešení korupce a důchodů, zatímco pro ty mladší jsou větší prioritou veřejné finance.

*) Průzkum proběhl před medializací hrozby snížení ratingu ČR.

Otázka 4:

Jak bude dle Vašeho názoru po volbách sestavena vláda?

Nejvíce respondentů očekává vládu ODS s podporou menších stran. Druhá nejčastější varianta je ČSSD s podporou menších stran. Některou ze čtyř variant účasti ČSSD ve vládě však v součtu předpokládá 772 respondentů, zatímco u všech tří variant účasti ODS je to pouze 668 respondentů.

Za pozornost stojí očekávání příznivců ekonomického programu TOP 09. Ta se od celku výrazně neliší. Jediným významnějším rozdílem této skupiny je menší zastoupení varianty vlády pod vedením ČSSD a větší zastoupení varianty menšinové vlády ČSSD.

Mladší respondenti častěji očekávají vládu pod vedením ČSSD (podle této skupiny je tato varianta dokonce pravděpodobnější než vláda pod vedením ODS). Možnost, že by úřednická vláda pokračovala i po volbách, je podle této skupiny zcela okrajová.

Zkušenější respondenti vykazují v předchozích dvou ohledech opačné postoje: Zdaleka nejpravděpodobnější je podle nich varianta vlády pod vedením ODS a pokračování úřednické vlády je podle nich dokonce pravděpodobnější než vytvoření velké koalice ČSSD–ODS.

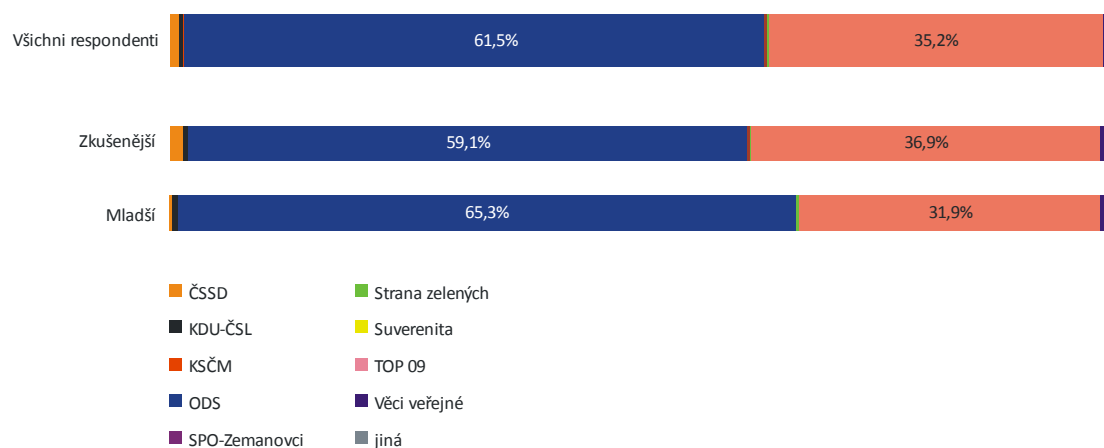
Pro zajímavost, podle dubnového a březnového průzkumu stranických preferencí agentury STEM by ale koalice ODS a menších stran neměla s největší pravděpodobností většinu, všechny ostatní varianty ano.

Pro porovnání jsme rovněž vybrali skupinu fiskálních pesimistů, kteří se obávají dramatické rozpočtové krize (otázka č. 8, odpovědi „ano“ nebo „spíše ano“). Ukazuje se, že odhady povolebního uspořádání této skupiny se od odhadů ostatních respondentů liší jen málo.

Otázka 5:

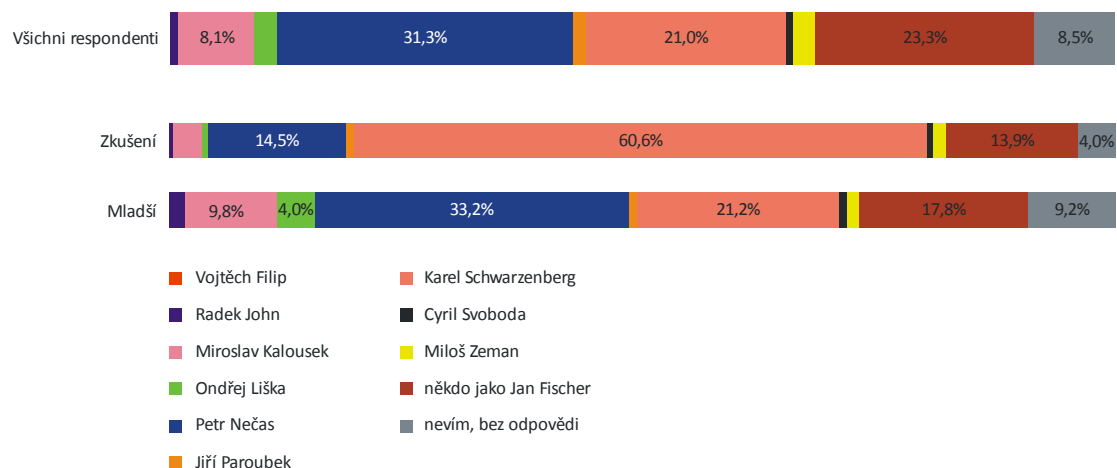
Kterou stranu dle Vašeho názoru budou nejčastěji volit podnikatelé a manažeři středních a velkých firem?

Zdaleka největší podporu podnikatelů a manažerů středních a velkých podniků má podle respondentů průzkumu DBM/FW Občanská demokratická strana. Ve skupině mladších respondentů dokonce převažuje názor, že kdyby volili pouze podnikatelé a manažeři, ODS by dostala 65 % hlasů! Pokud by ve volbách hlasovali jen podnikatelé a manažeři, podle odhadu respondentů by koalice ODS–TOP 09 získala dokonce přes 96 % hlasů.

Otázka 6:

Kdo by byl podle Vás nejvhodnější kandidát na post předsedy vlády ČR?

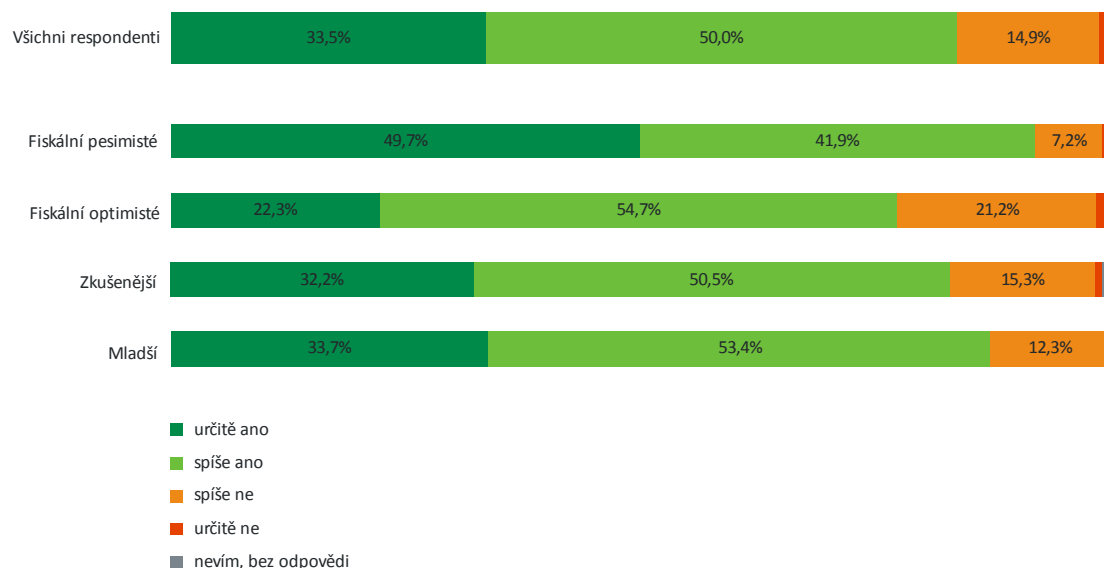
Za nejlepšího kandidáta na premiéra je považován Petr Nečas. Ten je tedy pro ODS významným přínosem, protože u respondentů boduje navzdory tomu, že ekonomický program ODS má mezi nimi jen zhruba třetinu příznivců v porovnání s TOP 09.

Za pozornost stojí, že vítězi průzkumů agentur Factum Invenio a Sanep na pozici premiéra, Jiří Paroubek a Radek John, u manažerů neuspěli, zatímco dvojky – Petr Nečas a Karel Schwarzenberg – ano. Zajímavé rovněž je, že Miloš Zeman dostal více hlasů než Jiří Paroubek (stejně jako v průzkumu agentury Sanep, jenž byl také proveden online). Vzhledem k tomu, že za TOP 09 dostali významnou podporu hned dva lídři, jsou poměrně zajímavé rozdíly v preferencích jejich příznivců ohledně priorit pro příští vládu.

Zatímco zájem o řešení korupce je srovnatelný, příznivci Miroslava Kalouska kladou ještě větší důraz na veřejné finance. Priorita „Ostatní sociální politika“, podle příznivců Karla Schwarzenberga zcela okrajová, má pak pro Kalouskovy příznivce ještě vyšší důležitost než nezaměstnanost.

Otázka 7:

Výsledek voleb výrazně ovlivní budoucí vývoj české ekonomiky.

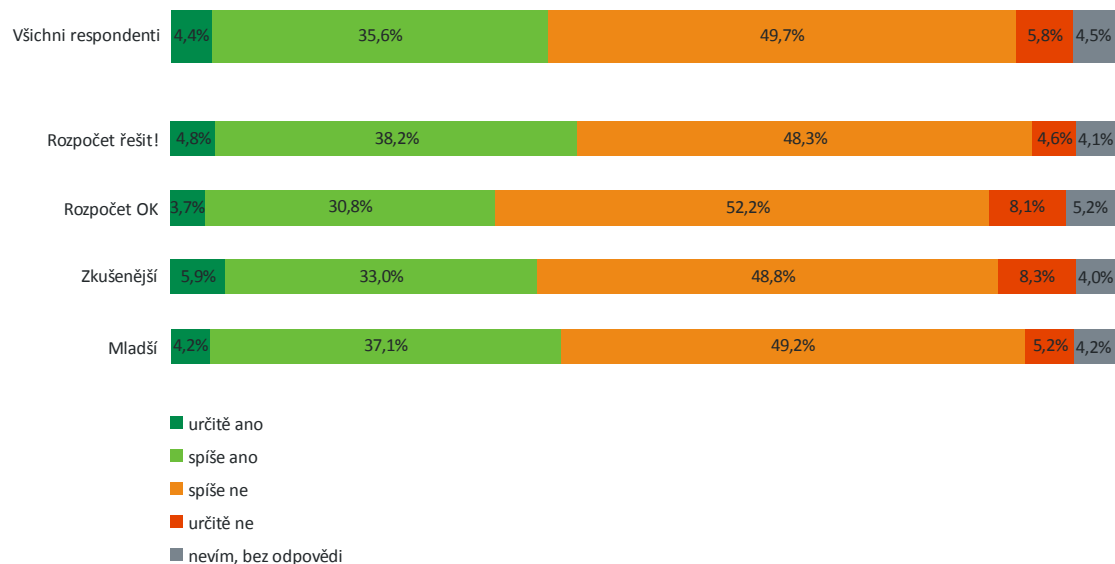

Přes 80 % respondentů se domnívá, že výsledek voleb ovlivní budoucí vývoj české ekonomiky („určitě ano“ nebo „spíše ano“). S věkem se jejich postoje k této otázce mění jen zcela zanedbatelně. Postoj k hrozbě rozpočtové krize (otázka č. 8) však respondenty v dotazu ohledně dopadu voleb na budoucí vývoj české ekonomiky rozděluje více.

Fiskální optimisté (otázka č. 8 – období řecké krize v Česku „rozhodně nehrozí“ nebo „spíše nehrozí“) vidí volby jako klíčové pro další vývoj ekonomiky v podstatně menší míře. Podle pětiny z nich dokonce volby vývoj ekonomiky „spíše neovlivní“.

Otázka 8:

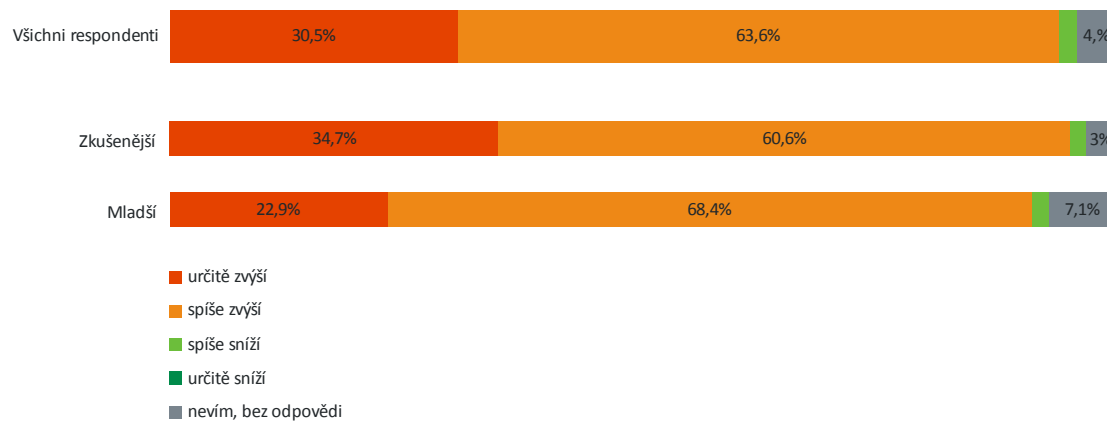
Domníváte se, že ČR v horizontu příštích čtyř let hrozí obdobná fiskální krize jako nyní v Řecku?

Všichni respondenti včetně podskupiny „Mladší“ a „Zkušenější“ hodnotí možnost dramatické fiskální krize v horizontu čtyř let obdobně: okolo 5 % souhlasí s postojem „určitě ano“ a dalších zhruba 35 % uvádí „spíše ano“. Za zmínku stojí, že skupina 458 respondentů, kteří v otázce č. 3 nedoporučili veřejné finance jako jednu z priorit pro příští vládu (podskupina s pracovním názvem „Rozpočet OK“), hodnotí riziko dramatické fiskální krize velmi podobně jako skupina 832 respondentů z podskupiny „Rozpočet řešit!“ (tedy ti, kdo veřejné finance jako doporučenou vládní prioritu naopak uvedli).

Otázka 9:

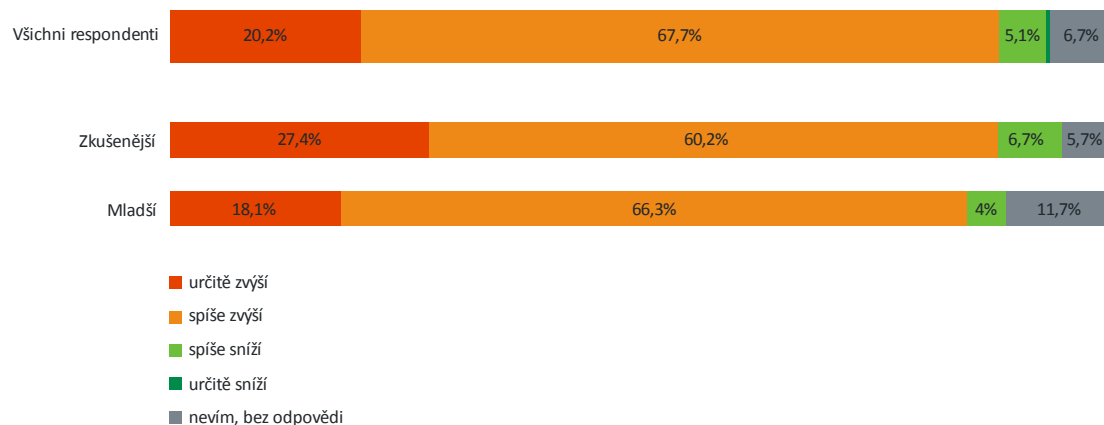
Očekáváte, že se v příštích letech celková daňová zátěž v ČR:

Otázku veřejných financí považuje 65 % respondentů za prioritní agendu příští vlády. S tím souvisí i představa o tom, kde příští vláda nalezne zdroje na stabilizaci státní pokladny. To, že se v příštích letech určitě či spíše zvýší celková daňová zátěž, očekává 94 % respondentů. Tento postoj není ovlivněn očekáváním výsledné vládní koalice. Všechny vlády budou muset ke zvýšení daňové zátěže přistoupit. To si například myslí 92 % z těch, kteří věří ve vítězství středopravé koalice.

Otázka 10:

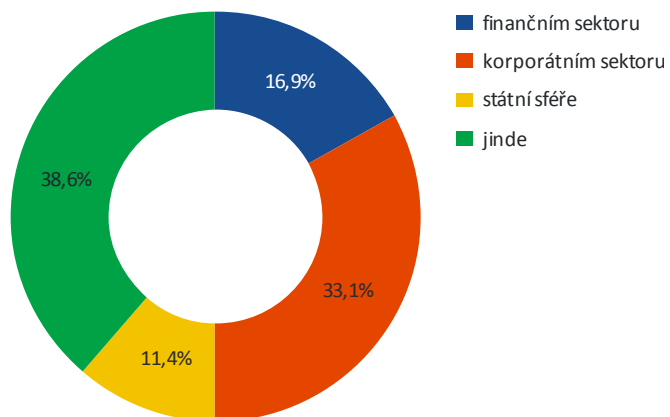
Očekáváte, že se v příštích letech daňová zátěž podniků v ČR:

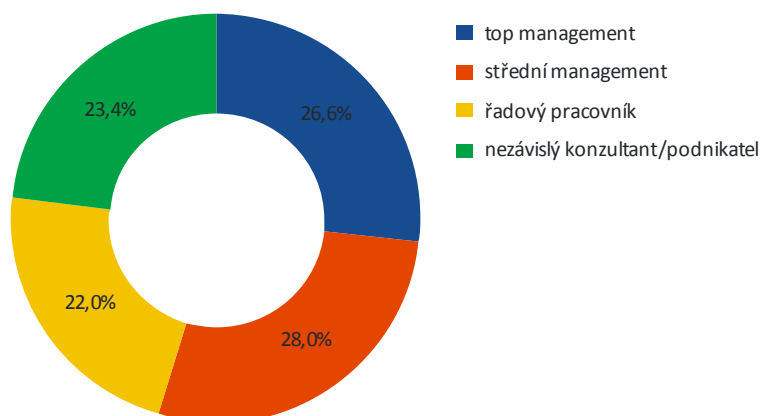
Kdo ty vyšší daně státu odvede? Podle 88 % všech respondentů se nárůst daňové zátěže bude týkat právě podniků. V případě vítězné menšinové vlády ČSSD si to myslí 95 %, u vlády ČSSD s podporou menších stran 88 % a u koalice ODS s menšími stranami 85 % respondentů.

O respondentech

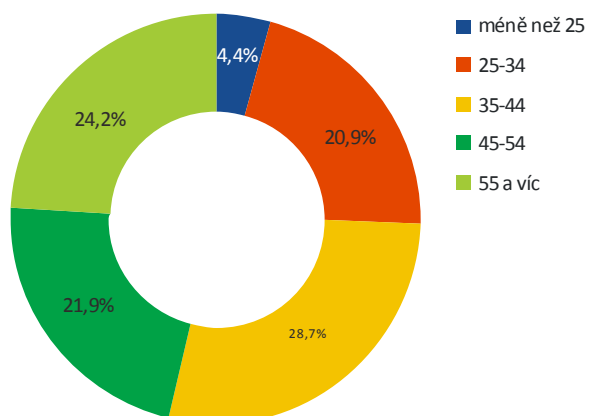
Pracujete ve:

Vaše postavení:

Váš věk:

O autorech

Donath Burson-Marsteller

Donath-Burson-Marsteller

Společnost působí v oblasti public relations a public affairs v Čechách a na Slovensku od roku 1991. Informace o společnosti najdete na adrese www.dbm.cz.

the fleet sheet's final word

Fleet Sheet's Final Word

Vydává anglický zpravodajský bulletin o politickém a ekonomickém dění v České republice. Více na adrese www.fsfinalword.com.

Prohlášení o volné distribuci

Tato studie je určena k volné distribuci. V případě citací uvádějte prosím jako pramen ©2010 Donath-Burson-Marsteller.

Kontakt:

Pokud Vás zajímají další informace o tomto průzkumu, o nabídce služeb agentury Donath-Burson-Marsteller nebo o Fleet Sheet (E.S.Best s.r.o.), kontaktujte prosím:

Donath-Burson-Marsteller
Tel.: +420 224 211 220
E-mail: mbox_dbm@dbm.cz.

Fleet Sheet (E.S. Best s.r.o)
Tel.: +420 296 580 160
E-mail: info@fleet.cz